МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра загальноправових дисциплін

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ
з навчальної дисципліни «МУНІЦИПАЛЬНЕ ПРАВО»

спеціальність 7.03040101 Правознавство
для здобувачів вищої освіти 5 курсу факультету заочного навчання цивільних осіб, що навчаються на другому (магістерському) рівні вищої освіти

Дніпро – 2016

Завдання для самостійної роботи з навчальної дисципліни «Муніципальне право» для здобувачів вищої освіти 5 курсу факультету заочного навчання цивільних осіб, спеціальності 7.03040101 «Правознавство», державно-правової спеціалізації / Дніпро : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2016. – 28 с.

РОЗРОБНИКИ:

Зимовець А.В., доцент кафедри загальноправових дисциплін юридичного факультету Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук

Розглянуто на засіданні кафедри загальноправових дисциплін
05 липня 2016 року, протокол № 23

Завідувач кафедри загальноправових дисциплін юридичного факультету ДДУВС

(Л.Р. Наливайко)
(підпис) (ініціали та прізвище)

«___» ____ 2016 року

© Наливайко Л.Р., 2016 рік
© ДДУВС, 2016 рік

Завдання для самостійної роботи

ТЕМА 1. МУНІЦИПАЛЬНЕ ПРАВО ЯК ГАЛУЗЬ ПРАВА, НАУКА ТА НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

1. Проаналізувати теоретичні положення щодо виділення муніципального право як комплексної галузі національного права України.
2. Розкрити публічний характер муніципального права.
3. Перерахувати представників та основні положення вітчизняних наукових шкіл муніципального права.

Рекомендована література до Теми 1: [2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8, 2.9, 2.10, 2.11, 2.12, 2.13, 2.14, 2.15, 3.1, 3.2, 3.4, 3.6, 3.7, 3.8, 3.9, 3.10, 3.11, 3.12, 3.13, 3.14, 3.18, 3.20 3.21, 3.23, 3.25, 3.26, 3.27, 3.28, 3.29, 3.30, 4.3, 4.5, 4.6, 5.14, 5.17, 5.20, 5.22, 5.29, 5.48, 5.54, 5.64, 5.65, 5.66, 5.73, 5.77, 6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 6.5, 6.6, 6.7, 6.8, 6.9, 6.10].

ТЕМА 2. МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ: КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ

1. Проаналізувати положення Конституції України і Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», що закріплюють принципи місцевого самоврядування.
2. Наведіть приклади прояву принципу автономії місцевого самоврядування у м. Дніпропетровську.
3. Проаналізуйте основні ідеї теорій місцевого самоврядування. Які з них властиві органам місцевого самоврядування м. Дніпропетровська.
4. Подайте тлумачення понять «децентралізація та деконцентрація влади» на прикладі м. Дніпропетровська.

Рекомендована література до Теми 2: [2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8, 2.9, 2.10, 2.11, 2.12, 2.13, 2.14, 2.15, 3.1, 3.2, 3.4, 3.6, 3.7, 3.8, 3.9, 3.10, 3.11, 3.12, 3.13, 3.14, 3.18, 3.20 3.21, 3.23, 3.25, 3.26, 3.27, 3.28, 3.29, 3.30, 4.3, 4.5, 4.6, 5.4, 5.5, 5.7, 5.10, 5.11, 5.12, 5.14, 5.21, 5.23, 5.24, 5.35, 5.40, 5.43, 5.44, 5.46, 5.48, 5.50, 5.51, 5.53, 5.79, 5.80, 5.85, 6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 6.5, 6.6, 6.7, 6.8, 6.9, 6.10].

ТЕМА 3. ОСНОВНІ ФОРМИ БЕЗПОСЕРЕДНЬОЇ УЧАСТІ ГРОМАДЯН У ЗДІЙСНЕННІ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

1. Дати загальну характеристику форм безпосередньої участі населення в місцевому самоврядуванні.

2. Проаналізувати правове регулювання референдних відносин у місцевому самоврядуванні.

3. Які форми участі населення у здійсненні місцевого самоврядування застосовуються у м. Дніпропетровськ?

Рекомендована література до Теми 3: [2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8, 2.9, 2.10, 2.11, 2.12, 2.13, 2.14, 2.15, 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.6, 3.7, 3.8, 3.9, 3.10, 3.11, 3.12, 3.13, 3.14, 3.18, 3.19, 3.20 3.21, 3.23, 3.25, 3.26, 3.27, 3.28, 3.29, 3.30, 4.3, 4.5, 5.30, 5.31, 5.37, 5.38, 5.58, 5.60, 5.61, 5.62, 5.67, 5.69, 5.70, 5.75, 5.76, 5.78, 5.81, 5.83, 6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 6.5, 6.6, 6.7, 6.8, 6.9, 6.10].

ТЕМА 4. СУЧАСНА СИСТЕМА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ

1. Розкрити сутність статусу сільських, селищних, міських рад.

2. Перерахувати елементи, які належать до системи місцевого самоврядування в Україні.

3. Які асоціації місцевого самоврядування створені у м. Дніпропетровськ? У чому полягає зміст їх діяльності?

4. Визначити політичні чинники, що впливають на формування територіальної громади.

Рекомендована література до Теми 4: [2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8, 2.9, 2.10, 2.11, 2.12, 2.13, 2.14, 2.15, 3.1, 3.2, 3.4, 3.6, 3.7, 3.8, 3.9, 3.10, 3.11, 3.12, 3.13, 3.14, 3.18, 3.20 3.21, 3.23, 3.25, 3.26, 3.27, 3.28, 3.29, 3.30, 4.3, 4.5, 4.15, 5.2, 5.8, 5.15, 5.41, 5.45, 5.48, 5.57, 5.65, 5.67, 5.72, 5.74, 5.75, 5.76, 6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 6.5, 6.6, 6.7, 6.8, 6.9, 6.10].

ТЕМА 5. МАТЕРІАЛЬНО-ФІНАНСОВА ОСНОВА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

1. Проаналізувати норми Конституції України, Європейської хартії місцевого самоврядування і Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» щодо матеріальної основи місцевого самоврядування. Що у них спільного та відмінного і чому? Який з цих правових актів містить більше норм про матеріальну основу місцевого самоврядування і чому?

2. Розкрити принципи матеріально-фінансової основи місцевого самоврядування.

Рекомендована література до Теми 5: :[2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8, 2.9, 2.10, 2.11, 2.12, 2.13, 2.14, 2.15, 3.1, 3.2, 3.4, 3.6, 3.7, 3.8, 3.9, 3.10, 3.11, 3.12, 3.13, 3.14, 3.18, 3.20 3.21, 3.23, 3.25, 3.26, 3.27, 3.28, 3.29, 3.30, 4.1, 4.3, 4.5, 4.10, 5.26, 5.27, 5.28, 5.29, 6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 6.5, 6.6, 6.7, 6.8, 6.9, 6.10].

ТЕМА 6. ГАРАНТІЇ ТА ЗАХИСТ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

1. Порівняти радянське законодавство та законодавство незалежної України стосовного гарантій реалізації повноважень місцевих рад. Що у них спільного та відмінного і чому?

2. Проаналізувати норми Конституції України, законів «Про статус депутатів місцевих рад» та «Про місцеве самоврядування в Україні» з точки зору співвідношення закріплених у них гарантій реалізації повноважень органів місцевого самоврядування. Що у них спільного та відмінного і чому?

Рекомендована література до Теми 6: :[2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8, 2.9, 2.10, 2.11, 2.12, 2.13, 2.14, 2.15, 3.1, 3.2, 3.4, 3.6, 3.7, 3.8, 3.9, 3.10, 3.11, 3.12, 3.13, 3.14, 3.18, 3.20 3.21, 3.23, 3.25, 3.26, 3.27, 3.28, 3.29, 3.30, 4.3, 4.5, 4.4, 4.16, 4.19, 5.3, 5.6, 5.5, 5.34, 5.56, 5.68, 5.71, 6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 6.5, 6.6, 6.7, 6.8, 6.9, 6.10].

ТЕМА 7. ЮРИДИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У СФЕРІ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

1. Розкрити сутність політичної відповідальності органів і посадових осіб місцевого самоврядування.

2. Навести із практики приклади притягнення до відповідальності органів та посадових осіб місцевого самоврядування. Які колізії чинного законодавства мали тут місце?

Рекомендована література до Теми 7: [2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8, 2.9, 2.10, 2.11, 2.12, 2.13, 2.14, 2.15, 3.1, 3.2, 3.4, 3.6, 3.7, 3.8, 3.9, 3.10, 3.11, 3.12, 3.13, 3.14, 3.18, 3.20 3.21, 3.23, 3.25, 3.26, 3.27, 3.28, 3.29, 3.30, 4.3, 4.5, 5.1, 5.9, 5.16, 5.25, 5.42, 5.52, 5.65, 5.70, 5.84, 6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 6.5, 6.6, 6.7, 6.8, 6.9, 6.10].

ТЕМА 8. ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В ДНІПРОПЕТРОВСЬКУ ТА ІНШИХ МІСТАХ УКРАЇНИ

1. Розкрити порядок проведення масових заходів у м. Дніпропетровську відповідно до рішення виконкому міської ради від 10 липня 2008 року.

2. Проаналізувати структуру та основні положення статуту м. Дніпропетровськ.

Рекомендована література до Теми 8: [2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8, 2.9, 2.10, 2.11, 2.12, 2.13, 2.14, 2.15, 3.1, 3.2, 3.4, 3.6, 3.7, 3.8, 3.9, 3.10, 3.11, 3.12, 3.13, 3.14, 3.17, 3.18, 3.20 3.21, 3.23, 3.25, 3.26, 3.27, 3.28, 3.29, 3.30, 4.3, 4.2, 4.5, 4.12, 4.14, 4.18, 5.13, 5.18, 5.19, 5.33, 5.34, 5.36, 5.39, 5.47, 5.49, 5.53, 5.82, 6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 6.5, 6.6, 6.7, 6.8, 6.9, 6.10].

ТЕМА 9. МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

1. Охарактеризувати міжнародно-правову регламентацію питань організації місцевого самоврядування.
2. Визначити ознаки місцевого самоврядування в Європейській хартії.
3. Визначити процедуру нагляду за діяльністю місцевих органів влади відповідно до Всесвітньої Декларації про місцеве самоврядування.
4. Проаналізувати основні напрямки діяльності органів місцевого самоврядування в європейських країнах.

Рекомендована література до Теми 9:[2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8, 2.9, 2.10, 2.11, 2.12, 2.13, 2.14, 2.15, 3.1, 3.2, 3.4, 3.6, 3.7, 3.8, 3.9, 3.10, 3.11, 3.12, 3.13, 3.14, 3.18, 3.20 3.21, 3.23, 3.25, 3.26, 3.27, 3.28, 3.29, 3.30, 4.3, 4.5, 5.55, 6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 6.5, 6.6, 6.7, 6.8, 6.9, 6.10].

Індивідуальні завдання

ТЕМА 1. МУНІЦИПАЛЬНЕ ПРАВО ЯК ГАЛУЗЬ ПРАВА, НАУКА ТА НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Скласти схеми:

- «Класифікація муніципально-правових норм»;
- «Методи муніципального права»;
- «Джерела муніципального права: поняття, види».

Теми рефератів

- «Муніципально-правові відносини: зміст та суб'єкти»;
- «Місце та значення муніципального права в системі національного права України»;
- «Обґрунтування виділення муніципального права як самостійної галузі національного права України».

ТЕМА 2. МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ: КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ

Скласти схеми:

- «Теорії місцевого самоврядування: види, основні положення, представники»;
- «Принципи місцевого самоврядування в Україні»;
- «Функції місцевого самоврядування в Україні».

Теми рефератів

- «Децентралізація та деконцентрація публічної влади»;
- «Функції місцевого самоврядування в Україні: аналіз сучасності та перспективи розвитку»;
- «Особливості здійснення місцевого самоврядування у м. Дніпропетровськ».

ТЕМА 3. ОСНОВНІ ФОРМИ БЕЗПОСЕРЕДНЬОЇ УЧАСТІ ГРОМАДЯН У ЗДІЙСНЕННІ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Скласти схеми:

- «Форми безпосередньої участі громадян у здійсненні місцевого самоврядування»;
- «Виборчий процес у муніципальному праві».

Теми рефератів

- «Місцеві референдуми: аналіз чинного законодавства та пропозиції його вдосконалення»;

«Факультативні форми безпосередньої участі жителів у здійсненні місцевого самоврядування: порівняльно-правовий аналіз законодавства України та інших держав».

ТЕМА 4. СУЧАСНА СИСТЕМА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ

Скласти схеми:

- «Елементи системи місцевого самоврядування в Україні»;
- «Система представницьких органів».

Теми рефератів

- «Загальні збори громадян: теоретичні та практичні засади функціонування»;
- «Сутність статусу сільських, селищних, міських рад»;
- «Статус депутата місцевої ради».

ТЕМА 5. МАТЕРІАЛЬНО-ФІНАНСОВА ОСНОВА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Скласти схеми:

- «Структура комунальної власності»;
- «Структурні елементи фінансів місцевих органів влади»;
- «Структура бюджету місцевого самоврядування».

Теми рефератів

- «Шляхи подолання проблем при формуванні місцевих бюджетів»
- «Історико-правові аспекти виникнення місцевих податків і зборів в Україні».

ТЕМА 6. ГАРАНТІЇ ТА ЗАХИСТ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Скласти схеми:

- «Система гарантій місцевого самоврядування»;
- «Види державного контролю та нагляду в системі місцевого самоврядування»;
- «Конституційне подання: поняття, види, суб’єкти звернення»;
- «Процедура захисту права місцевого самоврядування в судах загальної юрисдикції».

Теми рефератів

- «Правові гарантії реалізації і захисту місцевого самоврядування»;
- «Способи реалізації територіальною громадою права на захист своїх інтересів в Конституційному суді України»;
- «Особливості здійснення політичних гарантій місцевого самоврядування в Україні».

ТЕМА 7. ЮРИДИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У СФЕРІ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Скласти схеми:

- «Поняття і види юридичної відповідальності у системі місцевого самоврядування»;
- «Муніципально-правові санкції: ознаки, види»;
- «Класифікація відповідальності у муніципальному праві».

Теми рефератів

- «Політична відповідальність органів і посадових осіб місцевого самоврядування: теоретичний та практичний аспект»;
- «Співвідношення муніципально-правової відповідальності з іншими видами відповідальності»;
- «Презумпції законності рішень органів місцевого самоврядування: сучасний стан та перспективи розвитку».

ТЕМА 8. ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В ДНІПРОПЕТРОВСЬКУ ТА ІНШИХ МІСТАХ УКРАЇНИ

Скласти схеми:

- «Основні напрямки та принципи міського розвитку в Україні»;
- «Система місцевого самоврядування у м. Дніпропетровськ».

Теми рефератів

- «Кондомінімум як провідний орган самоорганізації населення у м. Дніпропетровську»;
- «Спеціальний статус міст: питання теорії та практики»;
- «Аналіз діяльності депутатських груп Дніпропетровської міської ради»;

«Матеріально-фінансова основа та гарантії здійснення місцевого самоврядування в місті Севастополі».

ТЕМА 9. МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Скласти схеми:

- «Види муніципальних систем управління в зарубіжних країнах»;
- «Організаційно-правові форми місцевого самоврядування».

Теми рефератів

- «Особливості організації муніципальної влади в Великій Британії: концептуальні засади»;

- «Європейська Декларація прав міст: порівняльно-правовий аналіз з Хартією українських міст»;
- «Тенденції розвитку місцевого самоврядування в зарубіжних країнах»;
- «Особливості місцевого самоврядування США».

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів

5	Виконані всі вимоги до написання й захисту реферату: позначені проблема й обґрунтована її актуальність, зроблений аналіз різних точок зору на проблему й логічно викладена власна позиція, сформульовані висновки, тема розкрита повністю, витриманий обсяг, дотримані вимоги до зовнішнього оформлення, дані правильні відповіді на додаткові питання
4	Виконані всі формальні вимоги до написання й захисту реферату: витриманий обсяг, дотримані вимоги до зовнішнього оформлення. Проблема позначена, але не достатньо обґрунтована її актуальність, зроблений короткий аналіз різних точок зору на проблему й викладена власна позиція, сформульовані висновки, тема розкрита достатньо повно, дані правильні відповіді на додаткові питання
3	Основні вимоги до реферату і його захисту виконані, але при цьому допущені деякі недоліки. Не обґрунтовано актуальність проблеми, висновки не чіткі. Наявні певні неточності у викладенні матеріалу. Вимоги щодо оформлення дотримано.
2	Основні вимоги до реферату і його захисту виконані, але при цьому допущені недоліки. Зокрема, є неточності у викладі матеріалу; відсутні логічна послідовність у судженнях; не витриманий обсяг реферату; є недоліки в оформленні; на додаткові питання при захисті дані неповні відповіді.
1	Є істотні відступи від вимог до реферування. Зокрема: тема розкрита лише частково; допущені фактичні помилки в змісті реферату або при відповіді на додаткові питання; під час захисту відсутній висновок.
0	Тема реферату не розкрита, виявляється істотне нерозуміння проблеми.

12.3. Критерії оцінювання індивідуальної роботи студентів

5	Відображена світоглядна позиція автора, його погляд на сутність проблеми. Проблема розкрита на теоретичному рівні, у зв'язках і з обґрунтуваннями, з точним і повним використанням фахових термінів і понять у контексті відповіді. Робота логічна, послідовна, композиційно чітка. Дано аргументацію своєї думки з опорою на факти громадського життя або особистий досвід
4	Представлено власну точку зору (позицію, ставлення) при розкритті проблеми. Проблема розкрита на теоретичному рівні, з обґрунтуваннями, з достатнім використанням фахових термінів і понять у контексті відповіді. Власна думка аргументована фактами громадського життя або особистим досвідом

3	Представлено власну точку зору при розкритті проблеми. Проблема розкрита з використанням основних термінів і понять у контексті відповіді (теоретичні зв'язки й обґрунтування не присутні або явно не простежуються). Дано аргументацію своєї думки з опорою на факти
2	Проблема розкрита при формальному використанні фахових термінів. Власна думка не достатньо аргументована фактами громадського життя або власним досвідом
1	Представлено власну позицію за даною проблематикою на побутовому рівні без аргументації
0	Проблема не розкрита або дана інформація (факти громадського життя або особистого досвіду) не в контексті завдання

Рекомендована література

1. Основні нормативні акти:

1.1 Конституція України від 28 червня 1996 року (зі змінами і допов.) // Відомості Верховної Ради України. — 1996. — № 30. — Ст. 141 ; Офіційний вісник України. — 2010. — №72/1 Спеціальний випуск. — С. 15. — Ст. 2598;

1.2. акти міжнародного права:

1.2.1. Всесвітня Декларація місцевого самоврядування // Місцеве самоврядування. — 1997. — № 1-2. — С. 90-96.

1.2.2 Європейська хартія місцевого самоврядування від 15 жовтня 1985 року [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://www.rada.gov.ua.

1.2.3 Європейська хартія про місцеве самоврядування 1985 року // Віче. 1993. — № 6. — С. 33-39.

1.2.4 Європейська хартія регіональних мов або мов меншин від 5 листопада 1992 року // Офіційний вісник України. — 2006. — № 50. — Ст. 3381.

1.3. закони:

1.3.1 Бюджетний кодекс України від 8 липня 2010 року (зі змінами і допов.) //Відомості Верховної Ради України. — 2010. — № 50-51. — Ст.572.

1.3.2 Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 року (зі змінами і допов.) // Відомості Верховної Ради України. — 1984. — № 51. — Ст. 1122.

1.3.3 Конституційний договір між Верховною Радою України та Президентом України про основні засади організації та функціонування державної влади і місцевого самоврядування в Україні на період до прийняття нової Конституції України // Відомості Верховної Ради України. — 1995. — № 18. — Ст. 133.

1.3.4 Кримінальний кодекс України від 4 квітня 2001 року (зі змінами і допов.) // Відомості Верховної Ради України. — 2001. — № 25. — Ст. 131.

1.3.5 Про вибори депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад та сільських, селищних, міських голів : Закон України від 10 липня 2010 року (зі змінами і допов.) // Відомості Верховної Ради. — 2010. — № 35-36. — Ст. 491.

1.3.6 Про всеукраїнський та місцеві референдуми : Закон України від 03 липня 1991 року (зі змінами і допов.) // Відомості Верховної Ради України. — 1991. — № 33. — Ст. 443.

1.3.7 Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21 травня 1997 року (зі змінами і допов.) // Відомості Верховної Ради України. — 1997. — № 24. — Ст. 170.

1.3.8 Про місцеві державні адміністрації : Закон України від 9 квітня 1999 року (зі змінами і допов.) // Відомості Верховної Ради України. — 1999. — № 20-21. — Ст. 190.

1.3.9 Про місцеві ініціативи : Проект Закону України від 03 листопада 2011 року. — 2011. — №9404. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://search.ligazakon.ua

1.3.10Про органи самоорганізації населення : Закон України від 11 липня 2001 року (зі змінами і допов.) // Відомості Верховної Ради України. — 2001. — № 48. — Ст. 254.

1.3.11Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації : Закон України від 23 вересня 1997 року (зі змінами і допов.) // Відомості Верховної Ради України. — 1997. — № 49. — Ст. 299.

1.3.12Про правонаступництво України : Закон України від 12 вересня 1991 року // Відомості Верховної Ради УРСР. — 1991. — № 46. — Ст. 618.

1.3.13Про ратифікацію Європейської хартії місцевого самоврядування : Закон України від 15 липня 1997 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1997. — № 38. — Ст. 249.

1.3.14Про службу в органах місцевого самоврядування : Закон України від 7 червня 2001 року (зі змінами і допов.) // Відомості Верховної Ради України. — 2001. — № 33. — Ст. 175.

1.3.15Про статус депутатів місцевих рад : Закон України від 11 липня 2002 року (зі змінами і допов.) // Відомості Верховної Ради України. — 2002. — № 40. — Ст. 290.

1.3.16Про столицю України - місто-герой Київ : Закон України від 15 травня 1999 року (зі змінами і допов.) // Відомості Верховної Ради України. — 1999. — № 11. — Ст. 79.

1.3.17Про Центральну виборчу комісію : Закон України від 30 червня 2004 року (зі змінами і допов.) // Відомості Верховної Ради України. — 2004. — № 5. — Ст. 17.

1.4. підзаконні акти:

1.4.1. Положення про державну реєстрацію статутів територіальних громад. Затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 27 липня 1998 року // Бюлетень законодавства і юридичної практики України. — 2002. — № 10 : Місцеве самоврядування в Україні. — С. 193-195.

1.4.2 Положення про Координаційну раду з питань місцевого самоврядування при Голові Верховної Ради України. Затверджено рішенням Координаційної Ради при Голові Верховної Ради України від 19 листопада 1998 року // Бюлетень законодавства і юридичної практики України. — 2002. — № 10 : Місцеве самоврядування в Україні. — С. 157-159.

1.4.3 Порядок контролю за здійсненням органами місцевого самоврядування делегованих повноважень органів виконавчої влади : Постанова Кабінету Міністрів України від 9 березня 1999 року (зі змінами і допов.) // — 1999 — № 339 — [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://www.rada.gov.ua.

1.4.4 Про День місцевого самоврядування : Указ Президента України від 25 листопада 2000 року // Бюлетень законодавства і юридичної практики України. — 2002. — № 10 : Місцеве самоврядування в Україні. — С. 145.

1.4.5 Про Державний фонд сприяння місцевому самоврядуванню України : Указ Президента України від 24 червня 2010 року // Офіційний вісник України. — 2010. — № 49.

1.4.6 Про державну підтримку розвитку місцевого самоврядування в Україні : Указ Президента України від 30 серпня 2001 року (зі змінами і допов.) // Бюлетень законодавства і юридичної практики України. — 2002. — № 10 : Місцеве самоврядування в Україні. — С. 86-87.

1.4.7 Про деякі питання забезпечення здійснення повноважень місцевими державними адміністраціями : Указ Президента України від 16 квітня 2010 року (зі змінами і допов.) // — 2010 — № 542 — [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://www.rada.gov.ua.

1.4.8 Про затвердження Положення про роботу з кадрами в центральних і місцевих органах виконавчої влади : Постанова Кабінету Міністрів України від 20 вересня 1995 року. —1995. — №747. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://www.rada.gov.ua.

1.4.9 Про заходи щодо підвищення ефективності роботи і відповідальності територіальних підрозділів міністерств, інших центральних органів виконавчої влади та забезпечення їх взаємодії з Радою міністрів Автономної Республіки Крим та місцевими державними адміністраціями : Указ Президента України від 05 листопада 1996 року (зі змінами і допов.) // — 1996 — № 1035. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://www.rada.gov.ua.

1.4.10Про заходи щодо провадження Концепції адміністративної реформи в Україні : Указ Президента України від 22 липня 1998 року (зі змінами і допов.) // — 1998 — № 810 — [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://www.rada.gov.ua.

1.4.11Про порядок офіційного оприлюднення нормативно-правових актів та набрання ними чинності : Указ Президента від 10 червня 1997 року (зі змінами і допов.) // Урядовий кур'єр. — 1997. — № 107-108.

1.4.12Про проголошення незалежності України : Постанова Верховної Ради УРСР від 24 серпня 1991 року // Відомості Верховної Ради України. — 1991. — № 38. — Ст. 502.

1.4.13Про фінансове забезпечення діяльності органів місцевого самоврядування : Постанова Кабінету Міністрів України від 3 грудня 1997 року — 1997. — № 1349. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://www.rada.gov.ua.

1.4.14Програма державної підтримки розвитку місцевого самоврядування в Україні : Указ Президента України від 30 серпня 2001 року // Бюлетень законодавства і юридичної практики України. — 2002. — № 10 : Місцеве самоврядування в Україні. — С. 88-94.

1.5. постанови, інші рішення, роз'яснення судів (Конституційного,Верховного тощо):

1.5.1. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 46 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень ч. 5 ст. 6, ч. 1 ст. 11, ч. 4 ст. 16, пунктів 3, 5, 6, 9, 10, 16 ч. 1 ст. 26, частин 3 і 4 ст. 41, ч. 6 ст. 42, статей 51, 52, 53, 54, ч. 4 ст. 61, ч. 1 ст. 62, ч. 1, 6, 7 ст. 63, частин 4, 5, 6 ст. 78, частин 3, 5, 7 ст. 79, абз. 3 п. 2 розділу V «Прикінцеві та перехідні

положення» Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (справа про місцеве самоврядування) від 09.02.2000 р. № 1-рп/2000

1.5.2 Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 45 народних депутатів України щодо офіційного тлумачення положень ч. 1 ст. 140 Конституції України (справа про об'єднання територіальних громад) від 18.06.2002 р. № 12-рп/2002

1.5.3 Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Президента України та конституційним поданням 56 народних депутатів України про офіційне тлумачення положень частин 1, 2, 3, 4 ст. 118, ч. 3 ст. 133, частин 1, 2, 3 ст. 140, ч. 2 ст. 141 Конституції України, ст. 23, п. 3 ч. 1 ст. 30 Закону України «Про державну службу», статей 12, 79 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», статей 10, 13, 16, п. 2 розділу VII «Прикінцеві положення» Закону України «Про столицю України - місто-герой Київ», статей 8, 10 Закону України «Про місцеві державні адміністрації», ст. 18 Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування» (справа про особливості здійснення виконавчої влади та місцевого самоврядування у місті Києві) від 25.12.2003 р. № 21-рп/2003

1.5.4 Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 50 народних депутатів України про офіційне тлумачення положення ч. 4 ст. 12 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» щодо сумісності посади сільського, селищного, міського голови з мандатом депутата Верховної Ради Автономної Республіки Крим (справа щодо сумісності посади сільського, селищного, міського голови з мандатом депутата Верховної Ради Автономної Республіки Крим) від 20.05.2004 р. № 12-рп/2004

1.5.5 Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 61 народного депутата України про офіційне тлумачення положень п. 10 ч. 1 ст. 106, частин 1, 2, 4 ст. 118, ч. 3 ст. 133, ч. 2 ст. 140 Конституції України, ч. 4 ст. 1, ч. 2 ст. 8, ч. 4 ст. 9 Закону України «Про місцеві державні адміністрації», п. 2 розділу VII «Прикінцеві положення» Закону України «Про столицю України — місто-герой Київ» (справа про особливості здійснення виконавчої влади та місцевого самоврядування в районах міста Києва) від 13.10.2005 р. № 9-рп/2005

1.5.6 Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Харківської міської ради щодо офіційного тлумачення положень ч. 2 ст. 19, ст. 144 Конституції України, ст. 25, ч. 14 ст. 46, ч.1, 10 ст. 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (справа про скасування актів органів місцевого самоврядування) від 16.04.2009 р. № 7-рп/2009

1.5.7 Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Київської міської ради щодо офіційного тлумачення положень частин першої, другої статті 141 Конституції України від 04. 06. 2009 р № 13-рп/2009

1.5.8 Рішення Конституційного Суду України у справі за

конституційним поданням 46 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень ч. 5 ст. 6, ч. 1 ст. 11, ч. 4 ст. 16, пунктів 3, 5, 6, 9, 10, 16 ч. 1 ст. 26, частин 3 і 4 ст. 41, ч. 6 ст. 42, статей 51, 52, 53, 54, ч. 4 ст. 61, ч. 1 ст. 62, ч. 1, 6, 7 ст. 63, частин 4, 5, 6 ст. 78, частин 3, 5, 7 ст. 79, абз. 3 п. 2 розділу V «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (справа про місцеве самоврядування) від 09.02.2000 р. № 1-рп/2000

1.5.9 Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 45 народних депутатів України щодо офіційного тлумачення положень ч. 1 ст. 140 Конституції України (справа про об'єднання територіальних громад) від 18.06.2002 р. № 12-рп/2002

1.5.10Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Президента України та конституційним поданням 56 народних депутатів України про офіційне тлумачення положень частин 1, 2, 3, 4 ст. 118, ч. 3 ст. 133, частин 1, 2, 3 ст. 140, ч. 2 ст. 141 Конституції України, ст. 23, п. 3 ч. 1 ст. 30 Закону України «Про державну службу», статей 12, 79 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», статей 10, 13, 16, п. 2 розділу VII «Прикінцеві положення» Закону України «Про столицю України - місто-герой Київ», статей 8, 10 Закону України «Про місцеві державні адміністрації», ст. 18 Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування» (справа про особливості здійснення виконавчої влади та місцевого самоврядування у місті Києві) від 25.12.2003 р. № 21-рп/2003

1.5.11Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 50 народних депутатів України про офіційне тлумачення положення ч. 4 ст. 12 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» щодо сумісності посади сільського, селищного, міського голови з мандатом депутата Верховної Ради Автономної Республіки Крим (справа щодо сумісності посади сільського, селищного, міського голови з мандатом депутата Верховної Ради Автономної Республіки Крим) від 20.05.2004 р. № 12-рп/2004

1.5.12Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 61 народного депутата України про офіційне тлумачення положень п. 10 ч. 1 ст. 106, частин 1, 2, 4 ст. 118, ч. 3 ст. 133, ч. 2 ст. 140 Конституції України, ч. 4 ст. 1, ч. 2 ст. 8, ч. 4 ст. 9 Закону України «Про місцеві державні адміністрації», п. 2 розділу VII «Прикінцеві положення» Закону України «Про столицю України — місто-герой Київ» (справа про особливості здійснення виконавчої влади та місцевого самоврядування в районах міста Києва) від 13.10.2005 р. № 9-рп/2005

1.5.13Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Харківської міської ради щодо офіційного тлумачення положень ч. 2 ст. 19, ст. 144 Конституції України, ст. 25, ч. 14 ст. 46, ч.1, 10 ст. 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (справа про скасування актів органів місцевого самоврядування) від 16.04.2009 р. № 7-рп/2009

1.5.14Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Київської міської ради щодо офіційного тлумачення положень частин першої, другої статті 141 Конституції України від 04. 06. 2009 р № 13-рп/2009

1.5.15Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Вищого адміністративного суду України щодо офіційного тлумачення положень частини першої статті 143 Конституції України, пунктів «а», «б», «в», «г» статті 12 Земельного кодексу України, пункту 1 частини першої статті 17 Кодексу адміністративного судочинства України від 01. 04. 2010 р. № 10-рп/2010.

1.5.16Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційними поданнями 49 народних депутатів України і виконавчого комітету Вінницької міської ради щодо офіційного тлумачення положень статей 38, 78 Конституції України, статей 1, 10, 12, ч. 2 ст. 49 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (справа про сумісництво посад народного депутата України і міського голови) від 06.07.1999 р. № 7-рп/99

1.5.17Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційними поданнями 49 народних депутатів України і виконавчого комітету Вінницької міської ради щодо офіційного тлумачення положень статей 38, 78 Конституції України, статей 1, 10, 12, ч. 2 ст. 49 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (справа про сумісництво посад народного депутата України і міського голови) від 06.07.1999 р. № 7-рп/99

2. Підручники:

2.1. Батанов О. В. Муніципальне право України : підручник / О. В. Батанов ; від. ред. М. О. Баймуратов. — Х. : Одіссей, 2008. — 528 с.

2.2 Бондарь Н. С. Муниципальное право Российской Федерации / Н. С. Бондарь, В. И. Авсеенко, С. Н. Бочаров и др. : учебник для вузов / под ред. проф. Н. С. Бондаря. — 2-е изд., перераб. и доп. — М. : ЮНИТИ-ДАНА, Закон и право, 2003. — 559 с.

2.3 Державне будівництво і місцеве самоврядування в Україні : підручник для студ. вищих навч. закл. / за ред. С. Г. Серьогіної. — Х. : Право, 2005. — 256 с.

2.4 Конституційне право України : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / за ред. В. П. Колісника, Ю. Г. Барабаша. — Х. : Право, 2008. — 416 с.

2.5 Конституційне право України : підручник / за ред. Ю. М. Тодики, В. С. Журавського. — К. : Ін Юре, 2002. — 544 с.

2.6 Конституційне право України / за ред. В. Я. Тація, В. Ф. Погорілка, Ю. М. Тодики. — К. : Український центр правничих студій, 1999. — 376 с.

2.7 Конституційне право України. Академічний курс : підруч. для вищ. навч. закл. : у 2 т. / за заг. ред. Ю. С. Шемшученка. — К. : Юридична думка, 2008. — Т. 2. — 800 с.

2.8 Муніципальне право України : підручник / кол. авт. ; за ред. В. Ф. Погорілка, О. Ф. Фрицького. — К. : Юрінком Інтер, 2006. — 592 с.

2.9 Муніципальне право України: підручник / за ред. В. Ф. Погорілка, О. Ф. Фрицького. — К. : Юрінком Інтер, 2001. — 352 с.

2.10 Погорілко В. Ф. Конституційне право України : підручник / В. Ф. Погорілко, В. Л. Федоренко ; за заг. ред. В. Ф. Погорілка. — К. : Наукова думка ; Прецедент, 2006. — 344 с.

2.11 Погорілко В. Ф. Конституційне право України. Академічний курс : підручник : у 2 т. / В. Ф. Погорілко, В. Л. Федоренко ; за ред. В. Ф. Погорілка. — К. : Юридична думка, 2006. — Т. 1. — 544 с.

2.12 Скрипнюк О. В. Конституційне право України: академ. курс : підруч. для студ. ВНЗ / О. В. Скрипнюк ; МОН України, Нац. ун-т «Остроз. акад.», Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. — К. : Ін Юре, 2010. — 669 с.

2.13 Фрицький О. Ф. Конституційне право України : підручник / О. Ф. Фрицький. — 3-е вид., переробл. і допов. — К. : Юрінком Інтер, 2006. — 512 с.

2.14 Чушенко В. І. Конституційне право України : підручник / В. І. Чушенко, І. Я. Заяць. — К. : Ін Юре, 2007. — 488 с.

2.15 Шляхтун П. П. Конституційне право України : підручник / П. П. Шляхтун. — К. : Освіта України ; КНТ, 2008. — 592 с.

3. Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали:

3.1. Біленчук П. Д. Місцеве самоврядування в Україні (муніципальне право) / П. Д. Біленчук, В. В. Кравченко, М. В. Підмогильний : навч. посіб. — К. : Атіка, 2000. — 303 с.

3.2 Біленчук П. Д., Задояний М. Т., Форостовецъ В. А. Місцеві податки і збори: правове регулювання: Навчальний посібник / За ред. П. Д. Біленчука. — К. : Атіка, 1999. — 120 с.

3.3 Виборче право України : навч. посіб. / за ред. В. Ф. Погорілка, М. І. Ставнійчук. — К. : Парламентське вид-во, 2003. — 383 с.

3.4 Волков В. Д. Коммунальное право Украины / В. Д. Волков, Р. Ф. Гринюк, К. А. Захарченко : учебное пособие. — Донецк : ДонГУ, 1997. — 217 с.

3.5 Задорожня Г. В. Конституційне право України : навч. посіб. / Г. В. Задорожня. — К., 2009. — 128 с.

3.6 Колодій А. М. Державне будівництво і місцеве самоврядування / А. М. Колодій, А. Ю. Олійник : навч. посіб. — К. : Юрінком Інтер, 2001. — 304 с.

3.7 Конституційне право України : навч. посіб. / Ю. І. Крегул, В. І. Орленко, В. В. Ладиченко, М. І. Зубок, В. А. Погарченко. — К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т., 2003. — 418 с.

3.8 Конституційне право України : словник-довідник / Л. І. Лазор, В. П. Михайлюк, С.Ф. Рашидов, В.А. Дроговоз ; Східноукр. нац. ун-т ім. В.Даля. — Луганськ, 2008. — 215 с.

3.9 Конституційне право України : темат. слов. / ред. : В. В Галунько; Харк. нац. ун-т внутр. справ. — Херсон : Херсон. міськ. друк., 2010. — 132 с.

3.10 Кравченко В. В. Конституційне право України : навч. посіб. / В. В. Кравченко. — 6-е вид. випр. та допов. — К. : Атіка, 2007. — 592 с.

3.11 Кравченко В. В. Муніципальне право України : навч. посіб. / В. В. Кравченко, М. В. Пітцик. — К. : Атіка, 2003. — 672 с.

3.12 Кравченко В. В., Пітцик М. В. Муніципальне право: Навч. посіб. — К.: Атіка, 2003. — 672 с.

3.13 Лазор О. Д. Місцеве самоврядування. Вітчизняний та зарубіжний досвід : навч. посіб. / О. Д. Лазор, О. Я. Лазор. — 2-е вид., допов. і переробл. — К. : Дакор, 2004. — 560 с.

3.14 Лазор О. Д. Основи місцевого самоврядування: навч. посіб. 3-тє видання доповнене і перероблене. — К. : Центр навчальної літератури, 2003. — 432 с.

3.15 Лазор О. Д. Служба в органах місцевого самоврядування: наук.-практ. коментар : навч. посіб. (Публічна служба) / О. Д. Лазор, О. Я. Лазор. — К : Дакор, КНТ, 2005. — 368 с.

3.16 Майданник О. О. Конституційне право України : навч. посіб. / О. О. Майданник. — К. : Алерта, 2011. — 380 с.

3.17 Мучнік Г.О. Хартія міста Одеси: Проект. — Одеса, 1999.

3.18 Наливайко Л. Р. Тлумачний термінологічний словник з конституційного права (Explanatory Terminological Dictionary on Constitutional law) / Л. Р. Наливайко, М. В. Беляєва. — 2-е вид. допов. — Запоріжжя : Дніпровський металург, 2010. — 304 с.

3.19 Прієшкіна О. В. Місцеве самоврядування в Україні: правове регулювання безпосередньої демократії : навч. посібник. — К. : Кондор. — 2004. — 336 с.

3.20 Пухтинський М. Розвиток місцевого самоврядування в Україні: стан, проблеми, перспективи. — К. : Логос, 2002. — 212 с.

3.21 Свирский Б. М. Государственное строительство и местное самоуправление в Украине / Б. М. Свирский. — Х. : Эспада, 2001. — 487 с.

3.22 Серьогін В. О. Конституційне право України : навч. посіб. / В. О. Серьогін. — Х. : Харк. нац. ун-т внутр. справ, 2010. — 368 с.

3.23 Совгиря О. В. Конституційне право України : навч. посіб. / О. В. Совгиря, Н. Г. Шукліна. — К. : Юрінком Інтер, 2007. — 632 с.

3.24 Энциклопедический юридический словарь / [Додонов В. Н. и др.]. — 2-е. изд. — М. : ИНФРА-М, 1999. — 367 с.

3.25 Юридична енциклопедія : в 6 т. / редкол. : Ю. С. Шемшученко (гол.) та ін. — К. : Укр. енцикл. ім. М. П. Бажана, 1998. — Т. 1 : А-Г. — 672 с.

3.26 Юридична енциклопедія : в 6 т. / редкол. : Ю. С. Шемшученко (гол.) та ін. — К. : Укр. енцикл. ім. М. П. Бажана, 1999. — Т. 2 : Д-Й. — 744 с.

3.27 Юридична енциклопедія : в 6 т. / редкол. : Ю. С. Шемшученко (гол.) та ін. — К. : Укр. енцикл. ім. М. П. Бажана, 2001. — Т. 3 : К-М. — 792 с.

3.28 Юридична енциклопедія : в 6 т. / редкол. : Ю. С. Шемшученко (гол.) та ін. — К. : Укр. енцикл. ім. М. П. Бажана, 1998. — Т. 4 : Н-П. — 720 с.

3.29 Юридична енциклопедія : в 6 т. / редкол. : Ю. С. Шемшученко (гол.) та ін. — К. : Укр. енцикл. ім. М. П. Бажана, 1998. — Т. 5 : П-С. — 736 с.

3.30 Юридична енциклопедія : в 6 т. / редкол. : Ю. С. Шемшученко (гол.) та ін. — К. : Укр. енцикл. ім. М. П. Бажана, 1998. — Т. 6 : Т-Я. — 768 с.

4. Монографії та інші наукові видання:

4.1. Алексєєв В. М. Власність територіальних громад в Україні: шляхи розвитку : моногр. / В. М. Алексєєв ; Ін-т законодавства ВРУ. — Чернівці : Технодрук, 2007. — 335 с.

4.2 Бальцій Ю. Ю. Правовий статус міського голови в Україні : автореф. дис. на здобуття наукового ступеня канд. юрид. наук : 12.00.02 «Конституційне право; муніципальне право» / Ю. Ю. Бальцій. — Одеса, 2006. — 19 с.

4.3 Взаємодія органів місцевого самоврядування і громадськості : Моногр. / Л.В. Беззубко, А.В. Стойка, Д.В. Кольцова, О.В. Скопец, Я.О. Нівінська ; Донбас. нац. акад. буд-ва і архіт. — Донецьк : Норд-компьютер, 2006. — 204 с.

4.4 Делія Ю. В. Правові основи місцевого самоврядування в Україні: проблеми теорії та практики : автореф. дис. на здобуття наукового ступеня канд. юрид. наук : 12.00.02 «Конституційне право; муніципальне право» / Ю. В. Делія. — К., 2000. —18 с.

4.5 Кампо В. М. Місцеве самоврядування в Україні. — К. : Ін-Юре, 1997. — 34 с.

4.6 Карлов О. О. Формування інституту місцевого самоврядування. — К., 1993. — 112 с.

4.7 Конституційно-правові основи місцевого самоврядування в Україні: проблеми теорії та практики : моногр. / Ю.В. Делія ; Ред.: В.Ф. Погорілко ; Донец. юрид. ін-т МВС при Донец. нац. ун-ті, Ін-т держави і права ім. В.М.Корецького НАН України. — Донецьк, 2004. — 277 с.

4.8 Конституція України : наук.-практ. коментар / В. Б. Авер'янов, О. В. Батанов, Ю. В. Баулін та ін. ; ред. кол. В. Я. Тацій, Ю. П. Битяк, Ю. М. Грошевой та ін. — Х. : Право ; К. : Ін Юре, 2003. — 808 с.

4.9 Конституція України : наук.-практ. коментар / редкол. : В. Я. Тацій (голова редкол.), О. В. Петришин (відп. секретар), Ю. Г. Барабаш та ін.; Нац. акад. прав. наук України. — 2-е вид., переробл. і доповн. — Х. : Право, 2011. — 1128 с.

4.10 Кравченко В. І. Фінанси місцевих органів влади. Основи теорії і практики. — К. : НДФІ, 1997. — 276 с.

4.11 Куйбіда В. С. Конституційно-правові основи самоврядування в містах обласного значення : автореф. дис. на здобуття наукового ступеня канд. юрид. наук : 12.00.02 «Конституційне право; муніципальне право» / В. С. Куйбіда. — Харків, 2001. — 20 с.

4.12 Куйбіда В. Конституційно-правові проблеми міського самоврядування в Україні. — Львів: Літопис, 2001. — 124 с.

4.13 Любченко П. М. Конституційно-правові основи розвитку місцевого самоврядування як інституту громадянського суспільства : моногр. / П. М. Любченко ; Нац. юрид. акад. України ім. Я.Мудрого. — Х.: Одіссей, 2006. — 352 с.

4.14 Молибога Р. М. Політико-правові засади становлення міської влади в столиці України в умовах сучасного державотворення: автореф. дис. на здобуття наукового ступеня канд. юрид. наук : 12.00.02 «Конституційне право; муніципальне право» / Р. М. Молибога. — К., 2005. — 19 с.

4.15 Органи самоорганізації населення: проблеми і шляхи рішення : моногр. / Л. В. Беззубко, Д. В. Кольцова ; Донбас. нац. акад. буд-ва і архіт. — Донецьк : Норд-Прес, 2006. — 122 с.

4.16 Пешин Н. Л. Особенности государственного контроля за местным самоуправлением / Н. Л. Пешин // Конституционное и муниципальное право: научно-практическое и информационное издание. — М.: ИГ «Юрист». — 2007. — № 4. — С. 33-37.

4.17 Погорілко В. Ф. Референдуми в Україні: історія та сучасність : монографія / В. Ф. Погорілко, В. Л. Федоренко. — К. : Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2000. — 248 с.

4.18 Шкабаро В. М. Конституційно-правовий статус міста в Україні : автореф. дис. на здобуття наукового ступеня канд. юрид. наук : 12.00.02 «Конституційне право; муніципальне право» / В. М. Шкабаро. — К., 2005. — 17 с.

4.19 Щебетун І. С. Організаційно-правові гарантії місцевого самоврядування в Україні : автореф. дис. на здобуття наукового ступеня канд. юрид. наук : 12.00.02 «Конституційне право; муніципальне право» / І. С. Щебетун. — Харків, 2002. — 18 с.

5. Інші джерела:

5.1. Армаш Н. О. Загальна характеристика відповідальності сільського, селищного та міського голів / Н. О. Армаш // Вісник Запорізького юридичного інституту. — 2004. — № 7. — С. 7-16.

5.2. Баєва Л. Статут територіальної громади як засіб реалізації конституційного права громадян на участь у місцевому самоврядуванні / Л. Баєва // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 4. — С. 11-14.

5.3 Батанов О. В. Гарантії місцевого самоврядування в Україні: деякі проблемні питання теорії / О. В. Батанов // Держава і право. — К, 2004. — Вип.

23. — С. 132-138.

5.4 Батанов О. В. Муніципальна влада у контексті класичного світового муніципалізму: критичний аналіз сучасних теорій / О. В. Батанов // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2010. — № 3. — С. 39-51.

5.5 Батанов О. В. Муніципальна влада та актуальні проблеми формування наукових основ місцевого самоврядування в Україні / О. В. Батанов // Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки. — 2006. — № 3. — С. 26-33.

5.6 Батанов О. В. Система гарантій місцевого самоврядування в Україні: проблемні питання теорії / О. В. Батанов // Наукові праці Одеської національної юридичної академії. Т. 3. — Одеса : Юридична література, 2004. — С. 147-158.

5.7 Батанов О. Концептуальні аспекти реформи конституційної моделі місцевого самоврядування в Україні / О. Батанов // Право України. — 2009. — № 12. — С. 117-125.

5.8 Батанов О. Органи самоорганізації населення. Як вони бачаться в Києві / О. Батанов // Віче. — 2002. — № 10. — С. 5-12.

5.9 Бевзенко В. Місцеве самоврядування в адміністративному судочинстві України: питання теорії та практики / В. Бевзенко // Юридична Україна. — 2009. — № 9. — С. 14-18.

5.10 Берг О. В. О применимости принципа деления властей в местном самоуправлении / О. В. Берг // Право и политика. — 2001. — № 1. — С. 143.

5.11 Березко В. Э. Местное самоуправление в государстве / В. Э. Березко, Б. Н. Чичерин // Право и политика. — 2001. — № 4. — С. 128.

5.12 Борденюк В. Деякі аспекти співвідношення місцевого самоврядування, держави і громадянського суспільства в Україні / В. Борденюк // Право України. — 2001. — № 12. — С. 24-27.

5.13 Борденюк В. Деякі проблеми становлення та розвитку місцевого самоврядування у містах з районним поділом / В. Борденюк // Право України. — 2001. — № 2. — С. 53.

5.14 Борденюк В. Конституційні засади місцевого самоврядування в Україні / В. Борденюк // Вісник УАДУ. — 1996. — № 3.

5.15 Борденюк В. Сільський, селищний, міський голова у механізмі здійснення місцевого самоврядування : конституційно-правові аспекти / В. Борденюк / Право України. — 2011. — № 2. — С. 208-216.

5.16 Борденюк В. Сфера місцевого самоврядування і суди загальної юрисдикції / В. Борденюк // Юридична думка. — 2005. — № 7. — С. 4.

5.17 Бутко І. Деякі проблеми становлення і розвитку самоврядних територій і органів місцевого самоврядування / І. Бутко // Місцеве та регіональне самоврядування України. — 1992. — № 3. — С. 8.

5.18 Бутко І. До питання про статус українського міста / І. Бутко // Місцеве та регіональне самоврядування України. — 1994. — Вип. 1-2. — С. 58-66.

5.19 Вакуленко В. Проблеми управління комунальною власністю великих міст в сучасних умовах / В. Вакуленко // Вісник Української

Академії державного управління. — 1996. — № 1. — С. 172-185.

5.20 Волков В. Щодо назви галузі права комунальне або муніципальне / В. Волков // Право України. — 2005. — № 12. — С. 34-35.

5.21 Головченко В. Конституційні принципи місцевого самоврядування / В. Головченко, О. Корпань // Право України. — 1998. — № 3 — С. 14-17; С. 30.

5.22 Граб В. Місцеве самоврядування: закони і реальність / В. Граб, Ю. Білик // Віче. — 1998. — № 5. — С. 32-40.

5.23 Делія Ю. Місцеве самоврядування як право територіальної громади / Ю. Делія // Право України. — 2005. — №5. — С. 45.

5.24 Делія Ю. Місцеве самоврядування як суб'єкт конституційних правовідносин / Ю. Делія // Право України. — 1999. — № 11. — С. 24-26.

5.25 Делія Ю. Юридична відповідальність органів та посадових осіб місцевого самоврядування / Ю. Делія // Право України. — 2003. — № 10. — С. 29-32.

5.26 Дем'яненко Т. Правове регулювання бюджетних повноважень як категорії фінансової діяльності органів місцевого самоврядування України / Т. Дем'яненко // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 12 (169). — С. 48-52.

5.27 Денчук Р. Органи місцевого самоуправління як суб'єкти управління комунальною власністю / Р. Денчук // Юридична Україна. — 2005. — № 3. — С. 64.

5.28 Дорохін Д. Проблема визначення фінансової основи місцевого самоврядування в Європейській хартії місцевого самоврядування / Д. Дорохін // Юридична Україна. — 2007. — № 1. — С. 35.

5.29 Друзюк С. Проблеми інституту місцевого самоврядування в аспекті конституційних поглядів М. С. Грушевського / С. Друзюк // Право України. — 1998. — № 3. — С. 7-8.

5.30 Журавель Я. Проблеми призначення виборів до органів місцевого самоврядування / Я. Журавель // Підприємництво, господарство і право. — 2007. — № 8. — С. 100-101.

5.31 Загуменник В. Порівняльний аналіз законодавства про вибори депутатів до органів місцевого самоврядування / В. Загуменник, О. Гуреїв // Право України. — 2005. — № 10. — С. 7.

5.32 Заяць І. Обласний поділ в Україні: етапи та тенденції розвитку / І. Заяць // Право України. — 1999. — № 9. — С. 110-115.

5.33 Заяць І. Область: становлення сучасної регіональної політики в Україні / І. Заяць // Право України. — 1997. — № 6. — С. 20-24.

5.34 Калиновський Б. В. Державні гарантії і правозахисна роль державних органів щодо здійснення конституційних принципів місцевого самоврядування / Б. В. Калиновський // Право України. — 2002. — №10. — С. 29-32.

5.35 Кампо В. Дві системи місцевої влади: взаємодія, а не протистояння Розмежування функцій і повноважень місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування (питання методології) / В. Кампо // Місцеве самоврядування. — 1998. — № 1-2. — С. 35-38.

5.36 Карташов Є. Г. Практика та досвід роботи органів місцевого самоврядування / Є. Г. Карташов // Вибори – 2006. Досвід. Проблеми. Перспективи : Збірник матеріалів міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 31 жовтня - 1 листопада 2006 року). — 2007. — С. 395-397.

5.37 Кириченко Л. Народовладдя і місцеве самоврядування в Україні / Л. Кириченко // Право України. — 2001. — № 6. — С. 99-101.

5.38 Кириченко Л. Народовладдя і місцеве самоврядування в Україні Л. Кириченко // Право України. — 2001. — № 6. — С. 92-101.

5.39 Кириченко Л. Народовладдя у системі найважливіших соціальних зв'язків українського суспільства / Л. Кириченко // Юридический вестник. — 2001. — № 3. — С. 91.

5.40 Коваленко А. А. Місцеве самоврядування в столиці України / А. А. Коваленко // Державно-правова реформа в Україні : матер, наук.-практ. конф. (листопад 1997 р.). — К., 1997. — С. 381-385.

5.41 Коваленко А. Місцеве самоврядування: природа, ознаки, межі / А. Коваленко // Право України. — 1997. — № 2. — С. 3–4.

5.42 Коваль В. Щодо законодавчого врегулювання статусу сільських селищних міських голів / В. Коваль, С. Лунецький // Право України. — 2000. — № 1. — С. 44-46.

5.43 Ковріга О. Відповідальність органів місцевого самоврядування за неправомірні дії / О. Ковріга // Право України. — 2001. — № 2. — С. 57 – 59.

5.44 Корнієнко М. Місцеве самоврядування та «урядова вертикаль»: модель організації виконавчої влади / М. Корнієнко // Місцеве самоврядування. — 1997. — № 3-4. — С. 37-41.

5.45 Корнієнко М. Пошук варіантів місцевого самоврядування ще продовжується / М. Корнієнко // Місцеве та регіональне самоврядування в Україні. — К., 1994. — Вип. 4 (9). — С. 17-21.

5.46 Корнієнко М. Районні у містах ради як конституційний інститут / М. Корнієнко / Право України. — 2011. — № 2. — С. 201-207.

5.47 Корнієнко М. Територіальна організація влади в Україні : якою вона має бути? / М. Корнієнко / Право України. — 2010. — № 4. — С. 239-248.

5.48 Косаківський А. Х. Конституційний статус столиці України м. Києва / А. Х. Косаківський // Проблеми управління сучасним містом: Тези доповідей та виступів на міжнародній науково-практичній конференції. — К., 1995. — С. 40-43.

5.49 Кравчук О. Визначення правової природи повноважень органів місцевого самоврядування / О. Кравчук // Юридична Україна. — 2006. — № 1. — С. 23-28.

5.50 Крупка Ю. М. Проблеми визначення правового статусу м. Києва / Ю. М. Крупка // Державно-правова реформа в Україні: Матер. наук.-практ. конф. (листопад 1997 р) — К.: 1997. — С. 385-387.

5.51 Крусян А. Децентрализация и деконцентрация публичной власти: соотношение в теории и законодательстве Украины / А. Крусян //

Юридический вестник. — 1999. — № 1. — С. 29.

5.52 Крусян А. Местное управление и самоуправление: к постановке вопроса о содержании и понятии / А. Крусян // Юридический вестник. — 1998. — № 1. — С. 84.

5.53 Кудін С. Деякі аспекти відповідальності органів місцевого самоврядування за «Руською Правдою» / С. Кудін // Право України. — 2002. — №10. — С. 126-129.

5.54 Куйбіда В. Поняття місцевого самоврядування в Україні / В. Куйбіда, В. Чушенко // Право України. — 1998. — № 5 — С. 17-21.

5.55 Кучма Л. Уроки і перспективи місцевого самоврядування / Л. Кучма // Урядовий кур'єр. — 2000. — 12 грудня.

5.56 Лисенко О. Трансформація правового статусу органів місцевого самоврядування відповідно до європейських стандартів / О. Лисенко // Право України. — 2009. — № 4. — С. 132.

5.57 Літвінова О. Судовий захист прав органів місцевого самоврядування як одна з найважливіших гарантій місцевого самоврядування / О. Літвінова // Право України. — 2010. — № 12. — С. 272.

5.58 Лукашенко А. Повноваження органів в самоорганізації населення та статус їх керівників / А. Лукашенко // Юридична Україна. — 2010. — № 11 (95). — С. 50-55.

5.59 Максакова Р. М. Вибори як форма реалізації установчої влади в Україні: актуальні питання сьогодення / Р. М. Максакова // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2010. — № 1 (99). — С. 52-58.

5.60 Музика О. Повноваження органів місцевого самоврядування на отримання доходів у місцеві бюджети / О. Музика // Право України. — 2001. — № 4. — С. 25-27.

5.61 Мурашин О. Акти прямого народовладдя у механізмі правового регулювання / О. Мурашин // Право України. — 2000. — № 9. — С. 18-21.

5.62 Мурашин О. Акти прямого народовладдя, їх система та класифікація / О. Мурашин // Вісник Академії правових наук України. — 2000. — № 1. — С. 61.

5.63 Мурашин О. Акти прямого народовладдя: проблеми ефективності / О. Мурашин // Право України. — 1999. — № 10. — С. 3-7.

5.64 Мягченко М. Загальнотеоретичні засади діяльності органів самоорганізації населення в системі місцевого самоврядування в Україні / М. Мягченко // Право України. — 2000. — № 7. — С. 20.

5.65 Огляд підготовлено М. Орзіх. Проект муніципального кодексу України // Юридический вестник. — 2001. — № 2. — С. 105.

5.66 Ославський М. Правові проблеми визначення природи місцевого самоврядування / М. Ославський, М. Козлов // Юридична Україна. — 2006. — № 2. — С. 26-33.

5.67 Парасюк В. Кодифікація законодавства про місцеве самоврядування: теоретичні питання / В. Парасюк // Право України. — 2000. — № 11. — С. 24.

5.68 Пашков О. Співвідношення органів місцевого управління й

органів місцевого самоврядування / О. Пашков // Підприємництво, господарство і право. — 2006. — №3. — С.25-27.

5.69 Пелих Н. А. Гарантії конституційного ладу України / Н. А. Пелих // Збірник наукових праць Держава і право. — Випуск 27. — Київ. — 2005. — С. 208-213.

5.70 Петришин О. Народовладдя — основа демократичної, правової, соціальної держави / О. Петришин // Право України. — 2009. — № 6. — С. 4.

5.71 Пришляк Г. Контроль народу за діяльністю органів місцевого самоврядування (теоретичний аспект) / Г. Пришляк // Підприємництво, господарство і право. — 2011. — № 4. — С. 96-99.

5.72 Прієшкіна О. В. Місцеве самоврядування та конституційний лад України: питання теорії і практики / О. В. Прієшкіна // Держава і право. — Випуск 30. — Київ. — 2005. — С. 89-94.

5.73 Прієшкіна О. В. Роль та значення органів самоорганізації населення в системі місцевого самоврядування України / О. В. Прієшкіна // Актуальні проблеми політики. — 2001. — № 10-11. — С. 640.

5.74 Прієшкіна О. Проблеми розвитку правової бази місцевого самоврядування в Україні / О. Прієшкіна // Вісник Львівського інституту внутрішніх справ. — 2000. — № 1. — С. 86.

5.75 Прокопа І. Сільські поселення в системі місцевого самоврядування / І. Прокопа // Право України. — 1998. — № 7 — С. 12-14.

5.76 Смирнова Т. Форми реалізації громадянами права на участь у місцевому самоврядуванні за Конституцією України / Т. Смирнова // Право України. — 1998. — № 5. — С. 21.

5.77 Смола М. Г. Местное самоуправление: некоторые проблемы организации и деятельности / М. Г.Смола, Г. В. Ветроумов // Юридический вестник. — 1996. — № 2. — С. 72-74.

5.78 Теплюк М. Публічна влада в Україні: визначення поняття і конституційно-правова природа / М. Теплюк // Право України. — 2009. — № 5. — С. 6.

5.79 Федоренко В. Л. Категорія «виборчий процес» у конституційному праві: теоретико-методологічні та законодавчі аспекти / В. Л. Федоренко // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2010. — № 10. — С. 30-40.

5.80 Хоменець Р. «Анатомія» місцевого самоврядування / Р. Хоменець // Віче. — 2002. — № 3. — С. 50.

5.81 Хоменець Р. Інституційні проблеми визначення місцевого самоврядування / Р. Хоменець // Юридический вестник. — 2001. — № 4. — С. 129–131.

5.82 Хоменець Р. Участь населення у вирішенні питань місцевого значення / Р. Хоменець // Право України. — 2000. — № 7. — С. 21-22.

5.83 Хонда М. П. Функції столиці України – міста Києва та гарантії забезпечення їх реалізації: проблеми теорії і практики / М. П. Хонда // Часопис Київського університету права. — 2007. — № 2. — С. 70-74.

5.84 Юр’єв С. Є. «Новий формат» місцевих виборів 2010 / С. Є. Юр’єв

// Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2010. — № 10. — С. 12-22.

5.85 Янюк Н. Правове регулювання взаємодії місцевого самоврядування і місцевої державної адміністрації: проблеми делегування повноважень / Н. Янюк, О. Бориславська // Право України. — 2006. — № 6. — С. 19.

5.86 Яцунська О. Проблеми становлення місцевого самоврядування в Україні: досвід соціологічного аналізу / О. Яцунська // Людина і політика. — 2000. — № 4. — С. 2-9.

6. Інтернет-ресурси:

6.1 http://www.president.gov.ua/ - Офіційний сайт Президента України;

6.2 http://www.rada.gov.ua/ – Офіційний портал Верховної ради України;

6.3 http://www.kmu.gov.ua/ – Офіційний портал Кабінету міністрів України;

6.4 http://vkksu.gov.ua/ – Офіційний сайт Вищої кваліфікаційної комісії суддів України;

6.5 http://reyestr.court.gov.ua – Офіційний сайт єдиного державного реєстру судових рішень України";

6.6 http://www.rada.kiev.ua/laws/pravo/all/sites.htm – перелік серверів державних органів на сайті Верховної Ради України;

6.7 http://www.scourt.gov.ua/ – Офіційний сайт Верховного Суду України;

6.8 http://www.minjust.gov.ua/ – Офіційний сайт Міністерства юстиції України;

6.9 http://www.constcourt.gov.ua/ – Офіційний сайт Конституційного Суду України;

6.10 http://www.cvk.ukrpack.net/ – Офіційний сайт Центральної виборчої комісії.